

Projekt z autopoprawkami

UCHWAŁA NR ...../...../01
Rady Miasta Szczecin
z dnia .....2017 r.

Projekt uchwały Nr 286/17
Data rej. w BRM 04.08.2017
Data skier. do Komisji 04.08.2017
Spodziewany termin sesji wrzesień 2017

w sprawie przebudowy „Pomnika Wdzięczności dla Armii Czerwonej” i nadania mu nazwy „Pomnik Matki Bożej Królowej Pokoju – Patronki Pojednania Narodów Europy” oraz w sprawie uchylenia uchwały Nr XIX/459/16 Rady Miasta Szczecin z dnia 17 maja 2016 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2016 r. poz. 446, zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 1579 i poz. 1948, Dz.U. z 2017 r. poz. 730 i poz. 935) oraz art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz.U. z 2016 r. poz. 744 i poz. 1389) **Rada Miasta Szczecin uchwala, co następuje:**

§ 1. Rada Miasta Szczecin wyraża zgodę na przebudowę „Pomnika Wdzięczności dla Armii Czerwonej”, położonego w al. Jana Pawła II w Szczecinie na części działki ewidencyjnej nr 11/2 z obrębem 1030 (Śródmieście 30), na pomnik poświęcony idei pojednania narodów Europy, której patronuje Matka Boża Królowa Pokoju, rozbudowanie go oraz nadanie mu nazwy „Pomnik Matki Bożej Królowej Pokoju – Patronki Pojednania Narodów Europy.

§ 2. Uchyła się uchwałę Nr XIX/459/16 Rady Miasta Szczecin z dnia 17 maja 2016 r.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Szczecin.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

uzgodniono z pod względem
formalno-prawnym.
Szczecin, 16.08.2017 r.

Radosław Korniluk
Rada Miasta

TBT

Uzasadnienie

Usunięcie pomnika z centrum miasta spowoduje zatracenie jego wartości wychowawczej. Według naszej propozycji bardziej odpowiednie byłoby pozostawienie pomnika, z jego adaptacją według następujących założeń:

1. Upamiętnienie ofiar II wojny światowej, systemów totalitarnych, zwłaszcza ofiar deportacji i ludobójstwa;
2. Upamiętnienie obywateli, którzy odmówili wykonywania zbrodniczych rozkazów własnych państw totalitarnych - za cenę swego życia;
3. Ustanowienie ponad istniejącym pomnikiem – symbolizującym historię, której wszak nie zmienimy – figury Matki Bożej Patronki Pojednania Narodów Europy z błogosławiącym Panem Jezusem.

Proponowane ukształtowanie ideowo-artystyczne ww. lokalizacji (wizualizacja w załączeniu), która stanowi dominantę istniejącej kompozycji przestrzennej - da asumpt do organizacji spotkań, w tym międzynarodowych, poświęconych pojednaniu, stworzy miejsce modlitwy oraz historycznej formacji dzieci i młodzieży na gruncie cywilizacji chrześcijańskiej, również w duchu Wspólnego Przesłania do Narodów Polski i Rosji Arcybiskupa Józefa Michalika i Patriarchy Cyryla z 17 sierpnia 2012 r.

Wiele miast europejskich posiada w przestrzeni publicznej pomniki Matki Boskiej i nikomu to nie przeszkadza, wprost przeciwnie – np. Lwów, Praga (aktualnie odbudowywany na rynku staromiejskim po 100 latach od zburzenia przez lewaków), Marsylia, Rzym, Kamieniec Podolski (statua stoi na b. minarecie) i inne. Również współcześnie mamy przykłady monumentalnej sztuki sakralnej w przestrzeni publicznej, jak figura Chrystusa Odkupiciela – symbol Rio de Janeiro oraz Lizbony, czy w ostatnich latach - pomnik Chrystusa Króla w Świebodzinie, o nader pozytywnym oddziaływaniu społecznym.

Zdajemy sobie sprawę, że o przeniesieniu obelisku na cmentarz zdecydowała Rada Miasta w trybie uchwały. Jednak ze względu na uzyskane poparcie przedstawicieli trzech głównych gałęzi chrześcijaństwa, a także organizacji społecznych i zawodowych (pisma poparcia w załączeniu), zwracamy się do Pana Przewodniczącego i całej Rady Miasta, aby tę ideę zagospodarowania ponownie rozważyć na forum Rady Miasta.

Sfinansowanie w trybie zbiórki pozwoli na zaoszczędzenie środków publicznych i refundację kosztów dotychczas poniesionych.

Projekt zachowuje istniejącą kompozycję przestrzenną. Nie powoduje zwiększenia powierzchni zabudowy, nie zakłóca układu komunikacyjnego. Ustalenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Centrum – Złoty Szlak” w odniesieniu do pomnika nie zawierają oczywistych dyspozycji: nakazów, zakazów ani ograniczeń, a jedynie dopuszczenia. Zamysł projektodawców uchwały bezwzględnie wpisuje się w linię orzecznictwa NSA i doktrynę prawa administracyjnego (co potwierdzają załączniki), eksponujące nadrzędność konstytucyjnie chronionych atrybutów właściciela określonego terenu (w tym prawa do jego zagospodarowania i zabudowy), a nadto zakaz wprowadzania interpretacji rozszerzającej

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tj. bardziej ograniczając prawo własności, niż wynika to z literalnego brzmienia ustaleń planu).

Projekt konstruuje w przestrzeni publicznej nową jakość, służącą pojednaniu narodów. Jak był, tak nadal będzie upamiętnieniem poległych ofiar, z wzbogaceniem o dodatkowe elementy rzeźbiarskie symbolizujące pojednanie: płaskorzeźbę św. Ottona z Bambergu – apostoła Pomorza, wraz z księciem Bolesławem Krzywoustym, który go zaprosił, kopię płaskorzeźby Ślubów Lwowskich króla Jana Kazimierza (autorstwa Józefa Starzyńskiego – projektanta tegoż „Pomnika Wdzięczności”), ze zwieńczającymi postaciami Matki Bożej i Chrystusa – znakami pojednania, pokoju i miłości. Przedstawiona wizualizacja jest oczywiście tylko punktem wyjścia.

Mamy nadzieję, że taki akt – o ileż mocniejszej wymowie niż samo tylko usunięcie pomnika – stanie się precedensem dla analogicznych inicjatyw w innych miejscach Polski.

W 2018 r. obchodzimy m.in. 250. rocznicę pierwszych wywozek obywateli Rzeczypospolitej na Syberię oraz 100. rocznicę wydarzeń ważnych dla Europy – zakończenia I. wojny światowej i dla Polski – odzyskania niepodległości. Możliwe i realne jest ukończenie ww. adaptacji w tym terminie.

Projekt uchwały z autopoprawkami uwzględnia wszystkie uwagi Biura Prawnego Urzędu Miasta Szczecin, wyrażone w opinii prawnej znak BP-S.074.21.2017.JM z dnia 24 lipca 2017 r.

Tomisław Kozłowski

